

Eerste lezing 1 Koningen 17,8-16

Toen kwam het woord van Jahwe tot hem: 'Vertrek naar Sarefat, dat onder Sidon valt, en ga daar wonen; Ik heb daar een weduwe bevolen voor u te zorgen.' Hij vertrok dus naar Sarefat. Toen hij bij de stadspoort kwam, was daar een weduwe hout aan het sprokkelen. Hij riep tot haar: 'Wees zo goed en haal voor mij in deze kruik een beetje water; ik zou graag wat drinken.' Toen zij het ging halen riep hij haar na: 'Wees zo goed en breng ook een stuk brood mee.' Zij antwoordde: 'Zowaar Jahwe uw God leeft, ik heb geen brood meer; alleen nog maar een handvol meel in de pot en nog een beetje olie in de kruik. Ik sprokkel nu wat hout en ga dadelijk naar huis om voor mij en mijn zoon voor het laatst eten klaar te maken; daarna wacht ons de dood.' Elia antwoordde: 'Vrees niet, ga naar huis en doe wat u van plan bent, maar maak van het meel en de olie eerst een broodje voor mij en breng mij dat; voor uzelf en uw zoon kunt u daarna zorgen. Want zo zegt Jahwe, de God van Israël: De pot met meel raakt niet leeg en de kruik met olie niet uitgeput totdat Jahwe het weer laat regenen.' Toen ging zij heen en deed wat Elia gezegd had, en dag aan dag hadden zij te eten, hij, zij en haar gezin. De pot met meel raakte niet leeg en de kruik met olie niet uitgeput, volgens het woord dat Jahwe gesproken had door Elia.

Evangelie volgens Lucas 10,25-37

Daar trad een wetgeleerde naar voren om Hem op de proef te stellen. Hij zei: 'Meester, wat moet ik doen om het eeuwig leven te verwerven?' Hij sprak tot hem: 'Wat staat er geschreven in de Wet? Wat leest ge daar?' Hij gaf ten antwoord: 'Gij zult de Heer uw God beminnen met geheel uw hart en geheel uw ziel, met al uw krachten en geheel uw verstand; en uw naaste gelijk uzelf.' Jezus zei: 'Uw antwoord is juist, doe dat en ge zult leven.' Maar omdat hij zijn vraag wilde verantwoorden, sprak hij tot Jezus: 'En wie is dan mijn naaste?' Nu nam Jezus weer het woord en zei: 'Eens viel iemand, die op weg was van Jeruzalem naar Jericho, in de handen van rovers. Ze plunderden en mishandelden hem en toen ze aftrokken, lieten ze hem halfdood liggen. Bij toeval kwam er juist een priester langs die weg; hij zag hem wel, maar liep in een boog om hem heen. Zo deed ook een leviet; hij kwam daarlangs, zag hem, maar liep in een boog om hem heen. Toen kwam een Samaritaan die op reis was, bij hem; hij zag hem en kreeg medelijden; hij trad op hem toe, goot olie en wijn op zijn wonden en verbond ze; daarna tilde hij hem op zijn eigen rijdier, bracht hem naar een herberg en zorgde voor hem. De volgende morgen haalde hij twee denariën tevoorschijn, gaf ze aan de waard en zei: 'Zorg goed voor hem, en wat ge meer mocht besteden, zal ik u bij mijn terugkomst vergoeden. Wie van deze drie lijkt u de naaste van de man die in handen van de rovers gevallen is?' Hij antwoordde: 'Die hem barmhartigheid betoond heeft.' En Jezus sprak: 'Ga dan en doet gij evenzo.'

Overweging

Als we de parabel van de barmhartige Samaritaan horen, denken we al gauw: de Samaritaan, dat is een goed mens. De tempeldienaar en priester helpen niet, dat zijn de slechteriken.

Zou het zo eenvoudig zijn? Mensen zijn nooit alleen maar slecht of alleen maar goed. Maar het is waar: de parabel vertelt er niets over.

Misschien past de eerste lezing beter bij de situatie van de wereld van vandaag? De weduwe helpt Elia, zonder dat ze hem kent. Ze wilde haar laatste broodje voor zichzelf en haar zoon bakken, om daarna van de honger te sterven. Dan geeft ze het aan Elia. Ze heeft niets meer te verliezen. Zou ze daarom de helpende hand bieden? Zou het zo zijn: als je niets meer te verliezen hebt, ben je sneller in staat iets voor de ander te doen? Net zoals het voor ons misschien moeilijk is te helpen omdat we zoveel te verliezen hebben. Geld en bezit, onze veiligheid en zekerheid, ons zelfbeeld en onze identiteit, ons vastgetimmerde wereldbeeld, onze prioriteiten- en afvinklijstjes.

Ook de priester en tempeldienaar hadden een hoop te verliezen. Ze waren op weg naar hun werk in de tempel en als ze de gewonde langs de weg hadden geholpen, zouden ze onrein geworden zijn en de tempel niet binnen komen. Ze dachten: "We hebben geen keus en de arme drommel moet maar wachten tot een Samaritaan komt die hem helpt, voor die is het leven sowieso een stuk gemakkelijker dan voor ons met al die tempelregels en reinheidswetten. Doorlopen dus".

Bij binnenkomst hebt u een welkomstdrankje gehad uit Burkina Faso. De Raad van Kerken heeft dit jaar Burkina Faso gevraagd het thema voor de week van de eenheid aan te reiken. Dat was even slikken voor de kerken in Burkina Faso. Want samenwerking tussen kerken verloopt daar stroef, er is veel irritatie en wantrouwen over en weer. Iedereen blijft liever op zijn eigen erf. Maar er zat niks op, ze hadden geen keus: als de Raad van Kerken je vraagt, sta je voor de hele wereld voor schut als je nee zegt. Dus ze moesten wel, met veel pijn en moeite en de nodige ruzies zijn ze om de tafel gaan zitten en is er iets uit de bus gekomen.

Hoe doe je dat, voor de eenheid bidden, als je zelf verdeeld bent? Ze kwamen met de parabel van de barmhartige Samaritaan. 'Nou, nou, is dat niet erg pretentius? Of afgezaagd?', dachten we eerst bij de voorbereiding van deze viering. Maar ook wij hadden geen keus, we moesten ermee aan de slag. Ook bij ons aan tafel was het niet gemakkelijk. Ieder zijn eigen visie en verhaal, en dan hebben we tot ons genoeg nu ook nog de Luthersen aan boord van het dobberende schip van de eenheid. 'Komt daar iets uit de bus', vroegen we ons af?

De situatie in Burkina Faso is dramatisch, alarmerend. Er was tot een paar jaar geleden een functionerende overheid. De meerderheid van de mensen is islamitisch. Maar de islam in Burkina Faso was altijd erg

gematigd. Moslims, katholieken, protestanten en gelovigen van de inheemse godsdienst leefden vreedzaam naast elkaar. Maar de laatste jaren gaat het mis. De overheid is ingestort, gezondheidszorg en onderwijs werken nauwelijks nog. Plunderende militieën zijn de baas, jihadistische bendes, er zijn terroristische aanslagen, mensenhandel, twee miljoen binnenlandse ontheemden. Etnische en religieuze conflicten nemen hand over hand toe. De islam radicaliseert. Wantrouwen en angst en haat. Niet alleen tussen de kerken maar tussen alles en iedereen. Het land is onveilig en instabiel.

En wat zie je gebeuren? De tegenkrachten formeren zich. Mensen pikken het niet meer en gaan kleur bekennen. Ze organiseren zich en gaan met elkaar samenwerken. Niet omdat ze het zo leuk vinden met elkaar. Niet uit idealisme. Maar om te overleven. Ze moeten zichzelf helpen, en omdat je in je eentje niets uitricht, gaan ze samenwerken. Er zit niets anders op.

Gemakkelijk gaat het niet. Het wantrouwen verdwijnt niet als sneeuw voor de zon. Het kost wat om samen te werken met een corrupte ambtenaar die net nog zijn zakken heeft gevuld met jouw geld. Met een Pinksterchristen waarvan je ziet dat er daarvan steeds meer komen, terwijl je je eigen kerk kleiner ziet worden. Met een moslim van wie je niet weet of hij niet ook aan het radicaliseren is. En andersom ook: de moslim die samenwerkt met christenen wordt door andere moslims gezien als nestvervuiler, een verrader, iemand die onder een hoedje speelt met de 'ongelovigen'. Samenwerken vraagt wat van mensen en kost moeite.

Maar in Burkina Faso zien ze dat het werkt. Als mensen zich in verzet tegen de chaos en anarchie verenigen, geeft dat kracht. En het geeft hoop die niet meer leek te bestaan. Men gaat elkaar beter begrijpen en langzaam groeit er vertrouwen. Men ziet dat de ander wat te vertellen heeft en dat je van hem kunt leren. Je wordt er rijker van, met minder oogkleppen op. Zodra je besluit dat het zo niet langer kan en je kleur bekent en de handen ineen slaat. Ja, je kunt er een ander mens door worden, iemand waarvan je nooit vermoedde dat je die in je had. Misschien is het Christus wel, die je in je hebt!

Of het Burkina Faso zal redden, niemand die het weet. Maar er is geen keus. De Samaritaan dacht misschien ook: "Moet ik die Judaeër wel helpen? Voor hem ben ik een rot-Samaritaan, een rot-Marokkaan, en morgen slaat hij me met zijn vriendjes misschien dood". Maar hij hielp, hij had geen keus. Of de Jood hem later dankbaar toe zou knikken, of dood zou slaan, dat was afwachten geblazen. Hij moest er maar het beste van hopen. Maar helpen moest hij, en deed hij.

Beste mensen, is Burkina Faso ver weg? In de voorbereidingsgroep dachten we van niet. Burkina Faso komt dichterbij. Ook in ons land groeit verdeeldheid, heerst angst en wantrouwen, hebben velen over de overheid

het gevoel dat die de greep op problemen verliest, dat de samenleving uit elkaar valt. Ook voor ons is het tijd om kleur te bekennen. Want er staat veel op het spel. Waar staan we, en waar staan we voor? Treed naar voren en laat je zien. Nu is de tijd. Als we het nu niet doen, wanneer dan wel?

En we zullen zien: als we het samen doen, zullen ook onze krachten groeien, en we zullen de hoop van de samenleving zijn. We zullen er zelf andere mensen door worden. Twijfels maken plaats voor zekerheid op de goede weg te zijn. Angst en schaamte maken plaats voor fierheid. Het vertrouwen groeit, in onszelf, in de ander die met ons is, en in God, dat ook Hij met ons is.

Als het in Burkina Faso kan, dan kan het ook bij ons!